

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 192 / 14.5.2024

Biroul permanent al Senatului

L. 293 / 21.05.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (b192/08.04.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1994/16.04.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D422/16.04.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, astfel încât „*persoanele adulte, născute cu handicap grav, care nu pot activa pe piața muncii să beneficieze de pensie de invaliditate, indiferent dacă au cotizat în sistemul public de pensii*”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire

specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, impactul socioeconomic, **impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), impactul asupra sistemului juridic și nici informații cu privire la consultările derulate.**

5. Analizând prezentul proiect, semnalăm că norma propusă la **art. I pct. 1** pentru textul preconizat la **art. 61 alin. (5)** din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, prin care se urmărește ca *„persoanele adulte, născute cu handicap grav, care nu pot activa pe piața muncii să beneficieze de pensie de invaliditate, indiferent dacă au cotizat în sistemul public de pensii”*, **încalcă principiul nediscriminării** prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece creează un tratament mai favorabil persoanelor care nu au contribuit la sistemul public de pensii, fiind discriminatorie față de persoanele care au contribuit la acest sistem de pensii o perioadă sau au realizat stagiul de cotizare complet ori pentru minorii cu vârsta sub 16 ani, care s-au născut cu handicap grav.

Precizăm că, potrivit art. 2 lit. c) din Legea nr. 360/2023, **sistemul public de pensii se bazează pe principiul contributivității**, „conform căruia **fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, care contribuie la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite”**.

Totodată, potrivit art. 61 din Legea 360/2023, **pensia de invaliditate se cuvine exclusiv** categoriei *„persoanelor care au realizat stagii de cotizare contributive în sistemul de pensii, care nu au împlinit vârsta standard de pensionare și care au capacitatea de muncă diminuată”*.

De asemenea, precizăm că, potrivit dispozițiilor art. 61 alin. (2) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **„Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării”**. Din această perspectivă, soluția legislativă preconizată **nu se corelează nici cu dispozițiile art. 2 din actul de bază**, unde sunt enumerate principiile de bază prin care sistemul public de pensii se organizează și funcționează.

Cu privire la regimul juridic al pensiilor din sistemul public, precizăm că, în considerentele Deciziei nr. 874/2010, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Pensia este o formă de prestație de asigurări sociale plătită lunar (...) în baza legii, inerentă și indisolubil legată de calitatea de pensionar, (...).

Acesta se organizează și funcționează, printre altele, și pe **principiul contributivității**, (...), **drepturile de asigurări sociale convenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite**. (...) Aceasta înseamnă că pensia, ca prestație din partea sistemului public de pensii, intră sub incidența principiului contributivității.

(...) Prin sumele plătite sub forma contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana în cauză, practic, și-a câștigat **dreptul de a primi o pensie în cuantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivității; astfel, contributivitatea, ca principiu, este de esența dreptului la pensie**".

Aspectele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 874/2010 au fost reiterate și în Decizia nr. 900/2020.

6. Menționăm, în acest sens, faptul că prevederile art. 58 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 stabilesc **indemnizațiile, dar și bugetele personale complementare**, convenite **adultului cu handicap, indiferent de venituri**, ca și **prestații sociale**, inclusiv pentru cel cu **handicap grav**, situație ce se încadrează ipotezei juridice formulate de inițiatori prin demersul analizat, în sensul acordării unui sprijin consolidat acestor categorii de persoane, în condițiile în care beneficiile actuale ale acestora sunt **considerate insuficiente**.

Prin urmare, apreciem că scopul urmărit de inițiatori, acela al asigurării unui trai decent pentru persoanele adulte încadrate în grad de handicap grav, **poate fi asigurat printr-o intervenție asupra Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, prin care să se reglementeze un cuantum mai mare al indemnizației lunare pentru persoanele cu handicap, astfel încât **principiul contributivității, care stă la baza sistemului public de pensii și, implicit, principiul constituțional al nediscriminării să nu fie încălcate**, așa cum am menționat la pct. 5 *supra*.

*

* *

În concluzie, în forma prezentată propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 470/13.05.2024

H.G. nr. 181/2024

M. Of. nr. 171/1 mar. 2024

Hotărâre pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii

L. nr. 360/2023

M. Of. nr. 1089/4 dec. 2023

Lege privind sistemul public de pensii

1 promulgată prin **D. nr. 1600/2023** **M. Of. nr. 1089/4 dec. 2023**

Decret pentru promulgarea Legii privind sistemul public de pensii